

KLTZ (LD) JORIS TEN BERG

de nieuwe voorzitter van de KVMO

Kapitein-luitenant-ter-zee van de Logistieke Dienst Joris ten Berg is op woensdag 3 juli tijdens de Algemene Ledenvergadering (ALV) benoemd tot nieuwe voorzitter van de KVMO. Hij volgt KLTZ Rob Pulles op, die vanaf oktober 2020 deze rol heeft bekleed. Na diverse missies, plaatsingen in Den Helder en het succesvol afronden van de Hogere Defensie Vorming, strijkt Ten Berg nu neer in Den Haag. In deze bijdrage maken we kennis met Joris. Wie is hij, wat is zijn visie en wat zijn de plannen van de nieuwe KVMO-voorzitter?

Ik neem Rob's functie met een gerust hart over', begint de kersverse voorzitter het gesprek. Hij denkt terug aan de ALV, die plaatsvond op de Van Braam Houckgeestkazerne in Doorn en waar traditioneel de voorzittershamer is doorgegeven. 'Hij heeft fantastisch werk geleverd en bovendien zijn functie goed aan mij overgedragen, wat nogal een uitdaging is als je op reis bent'. Joris verwijst naar het recente afronden van de Hogere Defensie Vorming (HDV), waarbij gewoonlijk de strategische reis wordt gemaakt. Het afgelopen jaar heeft de officier LD veel nieuwe inzichten gekregen op het gebied

van internationale betrekkingen, krijgs- en bestuurswetenschappen. 'Het heeft mijn wereldbeeld verrijkt.' De in 1977 in Rotterdam geboren voorzitter is getrouwd en vader van drie dochters. Blij om terug te zijn is hij zeker: 'Zo veel landen in zo'n korte tijd is bijzonder, maar ook pittig.'

Logistieke dienst

'Ik was twintig toen ik voor het eerst het Zaalje binnenliep als adelborst van Administratie, zoals de Logistieke Dienst toen heette. Het leuke van dit dienstvak, is dat je in aanraking komt met alle ondersteunde onderdelen van

het marinebedrijf. Ten Berg begint zijn carrière in de operationele tak als ondergeschikt hoofd logistieke dienst aan boord van het M-fregat Hr.Ms. *Van Nes*. In 2004 en 2005 volgt een uitzending als budgetofficier bij de *Stabilization Force* (SFOR), later de *European Union Force* (EUFOR) in Bosnië. Vlak voor deze individuele uitzending ontmoet Joris zijn vrouw aan boord van Zr.Ms. *Urania*. 2005 sloot hij af met een uitzending aan boord Zr.Ms. *De Zeven Provinciën*, als onderdeel van de antiterrorisme-coalitie. Van medio 2011 tot medio 2013 voer hij aan boord van Zr.Ms. *Evertsen* als Hoofd Logistieke Dienst.

Nog voor zijn plaatsing als HLD op de *Evertsen*, volgen in 2006 de eerste walfuncties. Drie jaar bij P&O en nog twee jaar bij Management Control CZSK, het huidige Bureau Integratie. Daar houdt hij zich – in tijden van bezuinigingen – vooral bezig met materieellogistiek. Dat waren moeilijke jaren. 'Ik heb gezien hoe we met die bezuinigingen destijds zijn omgegaan. Het ontbrak Den Haag, ondanks de Strategische Verkenning van 2010, behoorlijk aan visie. In 2011 kwam toenmalig minister van Defensie Hans Hilten met zijn beleidsbrief 'Een kleinere krijgsmacht in een onrustige wereld'. Er werd alsnog bezuinigd op onderdelen waar dat eenvoudigweg niet kon. Enkele effecten zijn heden nog steeds merkbaar.'

Als Joris medio 2013 van de *Evertsen* afstapt treedt hij aan als Hoofd Logistieke Walondersteuning bij DMI, is daar verantwoordelijk voor diverse ondersteunende taken bij Groot Bovenwater en ziet met zijn team toe op de implementatie van SAP vanuit de gebruikerszijde. Na afronding van de master Military Strategic Studies gaat hij aan de slag bij Strategie en Advies en ondersteunt hij de C-ZSK langs diverse internationale bijeenkomsten. Dit doet hij slechts één jaar want hij kan dan in 2018 terug naar het KIM als Korpschef Logistieke Dienst. 'Ik heb alleen maar leuke dingen gedaan bij de marine, maar mijn periode als korpschef LD was zonder meer een hoogtepunt'. Een deel van deze functie viel samen met de coronapandemie. Wat voor opleiden een enorme uitdaging vormde.

'Ik heb alleen maar leuke dingen gedaan bij de marine, maar mijn periode als korpschef LD was zonder meer een hoogtepunt'

'Dat was, net als voor velen in Nederland, een enorm intensieve periode, maar ook interessant. Je ziet dan ook dat mensen creatief en weerbaar kunnen zijn. Denken in oplossingen en niet meer in problemen. Iets wat we misschien nog meer nodig hebben.'

In 2021 treedt Ten Berg aan als Stafofficier Logistiek op het Maritiem Hoofdkwartier, bij velen bekend als N4. 'Ik heb het geluk gehad mijn marinecarrière te doorlopen bij alle vier directies. Een betere dwarsdoorsnede van het Commando Zeestrijdkrachten kun je niet ervaren', blikt hij tevreden terug. 'Als gevolg daarvan heb ik goede kennis van de organisatie en een fijn netwerk opgebouwd. Dat is naar mijn mening een groot voordeel wanneer je als voorzitter KVMO aan de slag gaat.'

Bij de KVMO

Ten Berg raakt vroeg bij de KVMO betrokken. Naast het gebruikelijke lidmaatschap gaat hij zich inzetten voor de nieuw opgezette werkgroep Jongeren. 'Wij deden met een aantal mensen het programma 'Wat te doen voor je poen', waarbij jonge officieren op het KIM voorlichting gaven over hun werk. Zo kregen de adelborsten wat meer inzicht in de verschillende carrièremogelijkheden bij de marine. Dat liep heel goed', herinnert hij zich. 'Daarna ben ik veel op pad geweest en gingen de activiteiten naar een lager pitje.' Als Ten Berg KLTZ Rob de Leeuw aflöst als korpschef LD, neemt hij tevens diens rol van afdelingsvoorzitter regio Noord over. In 2022 volgt het vicevoorzitterschap.

Joris wijdt uit over de toekomst van de KVMO en het belang om zowel jong als oud te binden: 'Dit is de uitdaging van elke vereniging in Nederland. We maken daarbij

Ten Berg ontvangt uit handen van CDS Onno Eichelsheim de HDV-speld (foto: Ministerie van Defensie)

snel de denkfout dat aanwezigheid gelijk staat aan betrokkenheid. De realiteit is dat wij verkeerd inschatten hoe betrokkenheid tot stand komt. Jonge officieren zijn geenszins minder geïnteresseerd, maar zij nemen informatie anders tot zich. Hoe kunnen wij jongeren betrekken op een manier dat zij vinden dat ze betrokken worden?' Volgens de nieuwe voorzitter is dit maar de helft van het verhaal. Hij vraagt aandacht voor de generatie officieren die niet over twintig jaar de touwtjes in handen heeft, maar over tien jaar. 'Als je je alleen maar focust op het betrekken van de adelborst en de LTZ3, dan verlies je aansluiting met de generatie die daar net boven hangt. Dan heb ik het over de LTZ2OC's en de LTZ1's. Deze officieren hebben voldoende carrière-ervaring om een goed onderbouwde en gefundeerde mening over de Koninklijke Marine te vormen, maar zij worden hierin vaak niet gehoord. Te klein voor het tafellaken en te groot voor het servet, zeg maar.' Overste Ten Berg vindt dat die categorie officieren het verdient om gehoord te worden. 'De adelborst is de toekomst, dat klopt. Maar als je nu investeert in de LTZ1 die tussen vijf en tien jaar doorstroomt naar commando-voerende posities, dan heb je daar op de korte termijn profijt van.'

Beroepsvereniging

De Koninklijke Marine staat voor een bijzondere periode waarin het grootste deel van haar vloot vervangen gaat worden. Daarnaast spelen diverse discussies over de invulling en inzet van de krijgsmacht. Deze moet adaptief en schaalbaar zijn en met een grotere rol voor reservisten. 'Belangrijke transities', legt Joris uit. 'Taak aan ons om de focus houden en deze projecten op een goede en zorgvuldige manier te begeleiden en af te ronden; dat we dit gestand doen en over een paar jaar het effect kunnen brengen wat we willen brengen, waar ook ter wereld.' Hij noemt het zijn speerpunt 'oog op de bal', waarin ook de

Reeds is de nieuwe voorzitter begonnen met het uitdelen van de KVMO-boekenplankjes. De longroom op de Van Braam-Houckgeestkazerne ontving de eerste.

KVMO haar rol heeft te vullen als vertegenwoordiger van de marineofficier. 'Het effect van de Koninklijke Marine is aanwezigheid. We hebben schepen op zee nodig met mensen die dit effect kunnen brengen.'

In zijn tweede speerpunt staat de groei van de KVMO als beroepsvereniging centraal: 'Als ik vertel over mijn werk, dan betrap ik mijzelf er wel eens op dat ik mijzelf een vakbondsvoorzitter noem, maar dat ben ik niet. De KVMO is een beroepsvereniging, die ook taken heeft aan de onderhandelingsstafel. Als dit voor mij niet duidelijk is, is dat het voor de achterban ook niet.' De KVMO moet als beroepsvereniging tussen de oren zitten van de marineofficiëren, beoogt de voorzitter. 'Wij vertegenwoordigen hun, spreken namens hen. We organiseren bijeenkomsten voor de uitwisseling van kennis en kunde en publiceren dit al 138 jaar in een uitstekende periodiek. We zijn aanwezig daar waar de marine aanwezig hoort te zijn.' In zijn derde en laatste speerpunt wijdt Ten Berg wel uit over de rol van de KVMO in het georganiseerd overleg, 'waar we moeten zorgen dat we hand in hand met de werkgever en de andere overlegpartners de successen, die we in de afgelopen drie jaar geboekt hebben, door blijven zetten.'

Eerste weken als voorzitter

Op de vraag hoe zijn eerste weken als voorzitter er uit gaan zien, reageert Joris enthousiast. Eén van de dingen die hij wil doen, is de beroepsvereniging zichtbaarder maken en het gesprek aangaan met de vier groepscommandanten om te weten hoe de eenheden zich ontwikkelen. 'Ik ben destijds als afdelingsvoorzitter regio Noord begonnen met 'koffie met de KVMO'. Ik ging langs de eenheden om het even niet te hebben over de waan van de dag en arbeidsvoorwaarden, maar juist om gevoel te krijgen bij wat er speelt binnen de gelederen.' Toentertijd deed Ten Berg dit naast zijn reguliere werkzaamheden. De rol van voorzitter geeft hem meer kans hiertoe. 'Ik ga zeker langs bij officieren om te horen waar zij tegenaan lopen. Wat verwachten zij van de KVMO? Wij kunnen als vereniging wel wat van dit of dat beleid vinden, maar het is ook aan onze leden om er wat van te vinden. Ik probeer alle marineofficiëren te vertegenwoordigen, ook zij die geen lid zijn, en haal informatie door te luisteren. Ik hoop dat de marineofficiëren daar ontvankelijk voor zijn.' Reeds is hij begonnen met het uitdelen van KVMO-boekenplankjes. Een selectie van militaire literatuur waar de Nederlandse officier zich tegoed aan kan doen.

Niet alleen een rondje langs de officieren staat op het lijstje van de voorzitter. 'Ik hou van zeilen maar doe het veel te weinig en het is tijdsintensief. Dat werkt niet goed samen met de functie van voorzitter, maar ik ga mijn best doen.' Joris vindt hardlopen dan een makkelijkere sport om vanaf de voordeur te beoefenen. 'Hardlopen gaat mij beter af op dit moment, hoewel ik er niet bepaald een fan van ben. Als je eenmaal in het wereldje zit en op jacht gaat naar de *runners high*, dan is het goed te doen. Als je mij door het Haagse Bos ziet rennen is dat dus niet omdat ik onderweg ben naar een protest op het Malieveld, maar omdat ik even wat tijd voor mezelf neem!'

Heb jij suggesties of vragen voor de KVMO-voorzitter en wil je in contact met hem treden? Mail Joris ten Berg dan via voorzitter@kvmo.nl